

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remiss av betänkandet SOU 2015:23 Informations- och cybersäkerhet i Sverige – Strategi och åtgärder för säker information i staten (Ju2015/2650/SSK)

Riksarkivet har tagit del av rubricerade betänkande. Vissa förslag behöver ytterligare utredning och överväganden innan de genomförs. Riksarkivet har följande synpunkter.

I den 7 § i den föreslagna förordningen för statliga myndigheters informationssäkerhet (överväganden sidan 222) anges vissa krav på kartläggning av informationsprocesser och klassificering av information. Delar av det som föreslås regleras i föreskrifter (RA-FS 2008:4) om ändring i Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 1991:1) om arkiv hos statliga myndigheter. Föreskrifterna ställer bland annat krav på klassificering och redovisning av myndighetens hela handlingsbestånd. Riksarkivet har också utarbetat en vägledning benämnd Redovisa verksamhetsinformation utgiven i serien Skrifter för offentlig förvaltning 2012:1.

Den föreskriftsrätt som föreslås för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i 20 § i förslaget till förordning för statliga myndigheters informationssäkerhet innebär en överlappning i förhållande till Riksarkivets föreskriftsrätt. Riksarkivet har genom Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 2009:1) och allmänna råd om elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling) föreskrivit om informationssäkerhet. Bland annat innehåller föreskrifterna tvingande reglering av tillämpningen av LIS. Riksarkivet föreslår att den föreslagna föreskriftsrätten i relevanta delar sker i samråd med Riksarkivet.

Riksarkivet anser att Riksarkivet ska knytas närmare det föreslagna myndighetsrådet, 18 § i den föreslagna förordningen för statliga myndigheters informationssäkerhet (överväganden sidan 226).

Tillsynsområdet tas upp i avsnitt 9.2.4 (sidan 227 ff) och här sägs att Riksarkivets tillsynsansvar begränsas till det som finns i myndigheternas arkiv. Av 3 § arkivförordningen (1991:446) framgår exempelvis att sedan ett ärende hos en myndighet har slutbehandlats skall de allmänna handlingarna i ärendet arkiveras. I samband därmed skall myndigheten pröva i vilken omfattning sådana handlingar som avses i 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen skall tas om hand för arkivering.

Vidare framgår att allmänna handlingar som inte tillhör ett ärende ska arkiveras så snart de har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts. I fråga om diarium och journaler samt register och förteckningar som förs fortlöpande ska varje införd anteckning anses arkiverad i och med att den har gjorts.

Det är som framgår ofta inte möjligt att skilja allmänna handlingar från arkivhandlingar i fråga om elektronisk förvaringsplats på det sätt som antyds i betänkandet. Ser man till den klassificeringsstruktur som Riksarkivet föreskriver om ska finnas för myndigheternas informationsredovisning så omfattar den hela handlingsbeståndet medan den för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreslagna tillsynen, rådgivningen och föreskriftsrätten förefaller omfatta en delmängd av detta.

Den i betänkandet föreslagna tillsynen med tillhörande rådgivning kommer till viss del att överlappa den tillsyn med tillhörande rådgivning som Riksarkivet idag har mandat att utöva. Med överlappande mandat finns en risk för dubbelarbete och otydlighet. Riksarkivet vill därför understryka vikten av att tillsynen över samhällets informationshantering och informationssäkerhet samordnas bättre och ges tillräckliga resurser, vilket också påpekats av Riksrevisionen.

På sidan 123 i betänkandet hänvisas till en instruktion för Riksarkivet och landsarkiven som upphörde att gälla den 1 januari 2010. Den nu gällande instruktionen är förordning (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet. I betänkandet hänvisas till att det i förordningen står att Riksarkivet ska verka för utveckling av arkivverksamheten. I den gällande instruktionen är det istället uttryckt som verka för utveckling av metoder för framställning, bevarande och tillgängliggörande av handlingar som ett led i förvaltningsutvecklingen.

På sidan 123 nämns också projektet eARD. Här vill Riksarkivet framföra att projektresultatet sedan den 1 juli 2014 förvaltas och vidareutvecklas inom en fast förvaltningsorganisation vid Riksarkivet. I förvaltningsrådet finns representanter för stat och kommun.

Beslutande i detta ärende har varit riksarkivarien Björn Jordell. I ärendets slutliga beredning har divisionschefen Britt-Marie Östholm och enhetschefen Torbjörn Hörnfeldt deltagit. Utredaren Morgan Nordberg har varit föredragande.

Björn Jordell

Morgan Nordberg

Kopia till Kulturdepartementet.